

Konstfack

University College of
Arts, Crafts and Design

Utbildningsdepartementet

2018-06-06

KF2018/VO1/08

Yttrande över En strategisk agenda för internationalisering (U2018/00382/UH)

Inledning

Konstfack vill först lyfta fram vikten av att Sverige tar fram en strategi för internationalisering av högre utbildning och forskning och ställer sig i stort bakom utredningens nulägesbeskrivning och målformuleringar. Konstfack vill också peka på vikten av att högskolas internationaliseringsarbete måste få formuleras och genomföras utifrån sina syften och förutsättningar. Varje högskola bör därför ha ansvar och handlingsfrihet i internationaliseringsarbetet, och regeringen och andra myndigheter bör ägna sig åt att stötta och undanröja hinder i detta arbete.

Författningsförslaget

Det finns starka skäl både för och emot att internationalisering lyfts in i Högskolelagen enligt förslaget. Fördelen är att det förtydligar vikten av internationalisering och att ses som en viktig kvalitetsaspekt och inte minst att det samtidigt kopplas till hållbar utveckling. Samtidigt menar Konstfack att regeringen kanske bör överväga andra alternativ än ökad reglering eftersom den kan tolkas som ett avsteg från strävandena öka högskolornas autonomi.

Mål 1. Internationalisering präglar styrningen av och vid universitet och högskolor

Konstfack ser behov av att kunna få ökade möjligheter att agera internationellt. Konstfack stödjer därför utredningens analys över vilka juridiska hinder som behöver undanröjas och stödjer förslaget att dessa hanteras skyndsamt i särskild ordning med fördjupad analys och utredning. Konstfack stöder förslaget att regeringen tydligare reglerar rätten att använda andra språk än svenska i verksamheten.

Mål 2. Sverige har hög attraktionskraft som studie- och kunskapsnation

För Konstfack är det avgörande att det redan påbörjade samarbetet mellan högskolesektorn och Migrationsverket. Om detta samarbete kan underlättas ytterligare med stödjande lagstiftning på asylområdet så skulle det vara välkommet.

För Konstfack som av regleringsskäl måste ha väldigt höga studieavgifter är det vidare avgörande för utbildningens långsiktiga internationella överlevnad antingen att studieavgiftssystemet ses över i grunden eller att ett kraftfullt stipendieprogram för internationella studenter från tredje land införs. Det nuvarande systemet är underfinansierat och missgynnar våra utbildningar trots att vi erbjuder utbildningar i absolut världsklass. SUHF anser att en översyn av i regelverket för studieavgifter är nödvändig. SUHF ser positivt på utredningens dialog med sektorn i denna fråga.

Konstfack menar vidare tillsammans med till exempel SUHF att samarbetet mellan högskolorna och Svenska institutet och utlandsmyndigheterna behöver fördjupas för att marknadsföra Sverige som en attraktiv studie- och kunskapsnation. Konstfack vill lägga till att även andra myndigheter inom till exempel kulturområdet bör få förtydligade uppdrag inom området.

Mål 3. Alla studenter som tar examen från högskolan har utvecklat sin internationella förståelse eller interkulturella kompetens.

Konstfack avstyrker förslaget att den internationella dimensionen införs som examensmål. Konstfack menar redan existerande examensmål för att säkerställa beredskap inför arbetslivet och för att identifiera behov av ytterligare kunskap räcker. I den globala världen vi lever i finns den internationella dimensionen implicit med. Dessutom skulle en sådan formulering som utredningen föreslår kunna tolkas på olika sätt och tar inte hänsyn till olika utbildningars form och innehåll.

Konstfack ser heller ingen poäng i att UKÄ får ett särskilt uppdrag att utföra tillsyn vad gäller tillgodoräknande av utländska studier, detta finns redan inom existerande uppdrag för UKÄ och skulle på ett onödigt sätt öka detaljregleringen av deras verksamhet vilket också leder till minskad autonomi för högskolorna.

Mål 4. De anställda vid universitet och högskolor, inklusive doktoranderna, har god internationell erfarenhet och starka internationella kontaktnät.

För Konstfack är det självklart att internationalisering även måste inkludera doktorander och andra anställda. Konstfack stöder dock inte förslaget om att alla högskolor ska tvingas säkerställa detta genom att tid för internationell mobilitet planeras in i tjänstgöringsplaner/

utvecklingsplaner, eftersom en sådan reglering minskar autonomin. Däremot är det bra att det inrättas nya finansieringsformer för lärarutbyten utanför Europa.

Mål 6. Universitetens och högskolornas möjligheter att bidra till global utveckling och till att lösa globala samhällsutmaningar är goda.

Konstfack instämmer i att högskolorna är viktiga aktörer för genomförandet av Agenda 2030 och Konstfack försöker redan idag hitta internationella samarbeten som kan leda till detta.

Mål 7. Myndighetsstödet för internationalisering av universitet och högskolor är anpassat efter lärosätenas behov.

Konstfack instämmer i att det behövs en struktur för att identifiera hinder och föreslå lösningar för internationalisering. Konstfack instämmer i SUHF:s önskan om att högskolesektorn årligen, inom ramen för denna struktur, får en återkoppling på hur långt man har kommit för att ta bort hinder för internationalisering.

Mål 8. System för uppföljning och utvärdering av internationalisering är väletablerade.

Utredningen rekommenderar att UKÄ regelbundet ska genomföra tematiska utvärderingar av lärosätenas internationalisering. Konstfack avvisar förslaget. Internationalisering skulle kunna lyftas bättre i UKÄs utvärderingarna, men hellre i form av ett nytt perspektiv, i likhet med arbetslivsperspektiv/samverkan. Att lyfta internationalisering som ett perspektiv innebär att den måste genomsyra såväl utbildningens förutsättningar som utbildningens resultat. Konstfack menar att det skulle tillåta större flexibilitet i hur olika lärosäten och olika program hanterar internationalisering av framförallt utbildning.

Ärendet har beslutats av Maria Lantz, rektor efter föredragning av Magnus Mörck, chef för utbildnings- och forskningsadministrativa avdelningen.

Maria Lantz
rektor

Magnus Mörck
föredragande

